

Pozice Svazu k námětu HK a ministra průmyslu na zrušení či omezení investičních pobídek

Hlavní závěry:

- Jeden z hlavních problémů současnosti je bezpochyby nedostatek kvalifikovaných pracovníků, o které firmy bojují, a poskytování podpor na nová pracovní místa v oblastech, kde lidé významně chybí, by vytvářelo pouze nerovné podmínky na trhu práce.
- Svaz preferuje vytváření základních obecně platných podmínek pro investiční aktivitu firem.
- Svaz i nadále podporu investic formou pobídek bude podporovat s tím, že jejich zaměření musí být na investice, které budou přinášet vyšší přidanou hodnotu a které by jinak na území ČR nevznikly či nebyly tuzemskou firmou realizovány.
- Zrušení systému pobídek by mohlo poškodit pozici ČR, naopak dobře připravená legislativa znamená výhodu v situaci, která vyžaduje jejich využití, proto by práce na přípravě měly pokračovat
- Hlavním krokem mělo být vytvoření jasné koncepce a principů, dle kterých budou projekty hodnoceny a podporovány tak, aby byl eliminován efekt „přetahování zaměstnanců“ a zajistila se podpora projektům s „vyšší přidanou hodnotou“. Pobídky tedy musí zůstat a je možné jednat o jejich podobě.

Celé znění pozice:

Jeden z hlavních problémů současnosti je bezpochyby nedostatek kvalifikovaných pracovníků, o které firmy bojují, a poskytování podpor na nová pracovní místa v oblastech, kde lidé významně chybí, by vytvářelo pouze nerovné podmínky na trhu práce.

Svaz preferuje vytváření základních obecně platných podmínek pro investiční aktivitu firem nehledě na systémy podpor, kde například do budoucna postupně bude snižována podpora v evropských strukturálních a investičních fondech. Při rozhodování o alokaci investic hraje významnou roli úroveň legislativy upravující průběh tzv. povolovacích procesů. Zde ale vláda příliš nepokročila a ČR má tak výrazný handicap oproti ostatním okolním zemím. Svazem prosazované výrazné zkrácení a zjednodušení povolovacích procesů zůstává úkolem pro budoucnost. Svaz požaduje urychlené přijetí připravované novely obsahující dílčí zlepšení a zahájení prací na novém stavebním zákoně, jehož zpracování nelze ale očekávat v dohledné době.

Ke změnám v ekonomice dochází například i v souvislosti s trendem Průmyslu 4.0 a jedním z klíčových prvků pro rozvoj investic je změna systému vzdělávání a zajištění dostatečného množství kvalifikovaných, technicky a komplexně uvažujících pracovníků, které budou moci v nových systémech a postupech pracovat a které tím budou atraktivní pro investice na území ČR ve fázích výroby s vyšší přidanou hodnotou. Další podmínky pro posílení investic pro strukturální posun hospodářství souvisí s vyšším stupněm propojení výzkumné sféry s aplikační.

Svaz i nadále podporu investic formou pobídek bude podporovat s tím, že jejich zaměření musí být na investice, které budou přinášet vyšší přidanou hodnotu a které by jinak na území ČR nevznikly či nebyly tuzemskou firmou realizovány. Takové investice v minulosti znamenaly ve většině případů transfer nových technologií, know-how, zvyšování mezd a otevírání nových trhů pro naši ekonomiku. Z jejich realizace čerpalo celé hospodářství ČR. Investiční pobídky nejsou pouze o výstavbě nové výrobní továrny s moderní linkou, ale také o diverzifikaci či modernizaci výroby stávajících investorů, které zde chceme udržet a tím posílit i konkurenceschopnost ČR. Souhlasíme s názorem, že v současné době by měla být role pobídek specificky zaměřená, ale zcela rušit systém pobídek jako vhodné nevidíme.

Omezení IP by se muselo odehrát na nadnárodní úrovni (EU, WTO), aby nebyla ČR zásadně znevýhodněna tímto jednostranným krokem vůči svým sousedům. Stažení jednoho z nástrojů podpory investic, může vést k jejich částečnému omezení či přesunutí do jiných oblastí, což se v delším horizontu omezuje růst konkurenceschopnosti. Investice stále zůstávají hlavním faktorem dlouhodobého růstu a posunu v produktivitě práce. Absolutní zrušení systému pobídek by mohlo poškodit pozici ČR i mezi investory s „vyšší přidanou hodnotou výroby“. V budoucnu navíc nelze vyloučit opakování krize s vysokou nezaměstnaností a v této situaci význam investičních pobídek znovu vzroste.

Hlavním krokem by mělo být vytvoření jasné koncepce a principů, dle kterých budou projekty hodnoceny a podporovány tak, aby byl eliminován efekt „přetahování zaměstnanců“ a zajistila se podpora projektům s „vyšší přidanou hodnotou“. Přetahování zaměstnanců je ale rozdílný problém od nedostatečné regionální mobility, k jejíž podpoře by měly být hledány další nástroje.

Příloha - doplňující základní informace:

Investiční pobídky - obecně

- Jedná se o zásah do tržního systému, ale používají je téměř všechny státy, rozvojové i rozvinuté
- Pouze jeden z faktorů při rozhodování investorů, ale může mít motivační prvek při finálním rozhodování
- V ČR převážně formou slevy na dani
- Nejedná se jen o zahraniční investory či o nové „továrny“, ale i investice do modernizace či diverzifikace výroby stávajících tuzemských firem
- „Přilákané“ investice vytvářejí a lákají další – příklad Jižní Koreje (více než trojnásobný nárůst investic oproti původní velké investici)

Investiční pobídky v ČR – základní údaje

- 2015, 57 projektů, investice 21,8 mld., pobídky 5 mld. Kč, 4 178 nových pracovních míst
- 2003 – 2015, 851 projektů, investice 553,7 mld., strop podpory 189,3 mld. (nevyčerpá se), 132 491 nových pracovních míst
- 1998 – 2015, 981 projektů, investice 759,2 mld., strop podpory 227 mld. (nevyčerpá se), 171 083 nových pracovních míst
- 1998 – 2015, 457 projektů českých firem (dle země původu žadatele, Škoda Auto - Německo), investice 248, 5 mld., strop podpory 82,8 mld. Kč (nevyčerpá se), 44 478 nových pracovních míst vytvořených českými firmami

Investiční pobídky – formy v ČR

- Sleva na dani z příjmu (právnických osob na 10 let)
- Hmotná podpora vytváření nových pracovních míst (až 300 tisíc/místo)
- Hmotná podpora rekvalifikace nebo školení (až 50 % nákladů)
- Hmotná podpora pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (pro strategickou investiční akci)
- Osvobození od daně z nemovitých věcí (na 5 let ve zvýhodněných průmyslových zónách)

Investiční pobídky – změny v posledních letech

- Změny pravidel EK – snížení intenzity podpory ze 40 % na 25 %
- Novela v roce 2014 – upřesnění a dílčí zlepšení ve prospěch žadatelů (administrativní zjednodušení,....)
- Zavedení zvýhodněných průmyslových zón, větší podpora školení, vyšší podpora nových pracovních míst (až 300 tisíc Kč), vyšší hmotná podpora u strategických akcí (až 10 %)

V letošním roce byla připravována novela, která byla ministrem průmyslu zastavena:

- Navrhováno bylo například zvýšení hmotné podpory u velkých investic (100 mil. EUR a 1 200 pracovních míst), zavedení hmotné podpory na pracovníka pro investory v regionech, kde během posledních 4 měsíců jeden zaměstnavatel propustil nejméně 500 pracovníků (podpora měla činit 100 000 Kč/nové pracovní místo). Navrhováno bylo také odstranění řady překážek v zaměstnávání, např. zaměstnávání cizinců bez pracovního povolení až po dobu 90 dní či mezi nová pracovní místa se měla počítat i ta vytvořená pomocí částečných úvazků. Pozitivní změnou byla i výjimka ze zákona o zadávání veřejných zakázek pro případy hmotné podpory na hmotný a nehmotný majetek strategického investora (na ostatní se ZOZVZ nevztahuje). Negativní změnou je vyloučení možnosti pobídky ve formě převodu pozemků za zvýhodněnou cenu (kterou EK nedovoluje).
- Svaz chtěl k připravované novele Zákona o investičních pobídkách vyjádřit za současné situace na trhu práce nesouhlas s návrhem zvýhodnění strategických investic definovaných minimálním počtem 1200 pracovních míst. Nicméně, některá upřesnění či drobná zlepšení dle původního návrhu novely mohla být zachována (částečné úvazky, výjimka ze zákona o ZVZ apod.).